

POLITYKI HORYZONTALNE w POKL:

- a. polityka rozwoju lokalnego
- b. polityka zrównoważonego rozwoju
- c. polityka rozwoju społeczeństwa informacyjnego
- d. polityka równości szans, w tym równości kobiet i mężczyzn
- e. polityka partnerstwa
- f. polityka innowacyjności i współpracy ponadnarodowej

a. Polityka rozwoju lokalnego polega na udzielaniu wsparcia ludziom w ich lokalnym środowisku, w najbliższym otoczeniu, tak aby nie musieli emigrować do dużych miast czy za granicę w poszukiwaniu lepszych warunków do życia.

b. Polityka zrównoważonego rozwoju oznacza, iż rozwój gospodarczy i cywilizacyjny nie powinien odbywać się kosztem wyczerpywania zasobów nieodnawialnych i niszczenia środowiska. Obecna generacja powinna zaspokajać swoje aspiracje rozwojowe bez naruszania zdolności do zaspokajania potrzeb i aspiracji rozwojowych przyszłych pokoleń. Kryterium zrównoważonego rozwoju powinno być w szczególności spełnianie w kontekście wzajemnego rozwoju gospodarczego, społecznego i ochrony środowiska naturalnego, z tego względu, że rozwój obu tych dziedzin pociąga za sobą zmiany w naturalnym otoczeniu człowieka.

c. Polityka rozwój społeczeństwa informacyjnego oznacza działania skierowane na podwyższenie poziomu technologicznego poprzez podnoszenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych, aktualizowanie wiedzy o nowoczesnych formach zarządzania i organizacji pracy oraz podwyższanie poziomu wykształcenia społeczeństwa. Chodzi tu przede wszystkim o tworzenie społeczeństwa opartego na wiedzy, w którym szczególnego rodzaju towarem jest informacja.

d. Polityka równości szans w najprostszym rozumieniu to umożliwienie wszystkim obywatelom bez względu na płeć, wiek, rasę, miejsce zamieszkania, wyznawaną religię, orientację seksualną, pochodzenie czy niepełnosprawność, sprawiedliwego i pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia. Równe szanse oznaczają możliwość dokonania swobodnego wyboru – zawodu, kształcenia, realizacji zamierzeń – pomimo różnych uwarunkowań społecznych, kulturowych czy jakichkolwiek innych. Równość szans w praktyce to przede wszystkim taki dobór grupy docelowej projektu, aby jej skład odzwierciedlał skalę problemów społecznych, jakim chcemy przeciwdziałać.

Realizacja zasady równości szans opiera się na dwóch filarach:

- zasadzie równego traktowania i braku dyskryminacji, ze względu na płeć, wiek, rasę, miejsce zamieszkania, wyznawaną religię, orientację seksualną, pochodzenie czy niepełnosprawność,
- zobowiązaniu planowania konkretnych działań wyrównawczych, gdy stwierdzamy, że jakaś grupa społeczna doświadcza nierówności lub specyficznych barier dostępu, które mogą powodować wykluczenie społeczne.

Działania równościowe w projekcie powinny być prowadzone na jego wszystkich etapach, począwszy od planowania i opracowywania koncepcji projektu, poprzez realizację aż do rozliczania i upowszechniania rezultatów.

Przykładem **rekrutacji** prowadzonej zgodnie z zasadami równościowymi jest taki tryb pozyskiwania personelu projektu czy też jego uczestników, w którym:

- w ogłoszeniach o pracę zamieszczana jest klauzula o braku dyskryminacji ze względu na wiek, płeć, rasę, miejsce zamieszkania, wyznawaną religię, orientację seksualną, pochodzenie czy niepełnosprawność,

- pracownicy zatrudniani są zgodnie z posiadanymi kompetencjami i wiedzą, nie ze względu na płeć,
- w ogłoszeniach o pracę występuje nazewnictwo równościowe,
- zagwarantowane jest stosowanie polityki równych wynagrodzeń dla kobiet i mężczyzn na tych samych stanowiskach,
- w proces podejmowania decyzji zaangażowani są mężczyźni i kobiety.

Równościowe zarządzanie projektem oznacza:

- określenie obowiązków związanych z realizacją zasady równości szans kobiet i mężczyzn, np. zbieranie danych w ankietach z podziałem na płeć,
- uwzględnienie wzmocnienia kompetencji zespołu w stosowaniu zasady równości szans kobiet i mężczyzn poprzez zaplanowanie i organizację warsztatów, szkoleń,
- zapewnienie, że w proces podejmowania decyzji w projekcie zaangażowani są zarówno mężczyźni jak i kobiety,
- wprowadzenie rzeczywistych możliwości godzenia życia zawodowego i prywatnego całego zespołu (elastyczne formy pracy, dogodny czas spotkań).

e. Polityka partnerstwa dotyczy aktywnego udziału partnerów na wszystkich etapach planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji programów unijnych.

f. Polityka innowacyjności i współpracy ponadnarodowej ma na celu poszukiwanie i testowanie nowych rozwiązań problemów rynku pracy i integracji społecznej, modernizację i dostosowanie polskich instytucji i organizacji do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, określanie i wdrażanie reform gospodarczych, mających na celu realizację Strategii Lizbońskiej.

CELE I PRIORYTETY PROGRAMU „UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE” (Life long learning – LLP)

Program Uczenie się przez całe życie (LLP) obejmuje:

- cztery programy sektorowe koncentrujące się na edukacji szkolnej (Comenius) szkolnictwie wyższym (Erasmus), szkoleniu zawodowym (Leonardo da Vinci) i edukacji dorosłych (Grundtvig);
- program międzysektorowy koncentrujący się na zagadnieniach międzysektorowych (innowacyjność i współpraca w ramach uczenia się przez całe życie, języki obce, opracowywanie innowacyjnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), upowszechnianie i wykorzystywanie rezultatów);
- program Jean Monnet wspierający nauczanie, badania i refleksje nad integracją europejską oraz kluczowe instytucje europejskie i stowarzyszenia

Ogólnym celem programu LLP jest wspieranie wymiany, współpracy i mobilności pomiędzy systemami edukacji i szkolenia na obszarze UE, tak by stały się one światowym wzorcem jakości.

Celami szczegółowymi są:

- Przyczynianie się do rozwoju jakości uczenia się przez całe życie i dbanie o jej wysoki poziom, a także propagowanie osiągania jak najlepszych wyników, innowacji oraz europejskiego wymiaru systemów nauczania i praktyki w tej dziedzinie.
- Wspieranie realizacji europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie.
- Wspieranie poprawy jakości, atrakcyjności i dostępności ofert w zakresie uczenia się przez całe życie w państwach członkowskich.

- Utrwalanie idei uczenia się przez całe życie i wskazanie wartości mających wpływ na spójność społeczną, aktywne obywatelstwo, dialog międzykulturowy, równość kobiet i mężczyzn oraz samorealizację
- Pomoc we wspieraniu kreatywności, konkurencyjności, szans na zatrudnienie oraz rozwoju przedsiębiorczości
- Przyczynianie się do zwiększenia uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie osób w każdym wieku, w tym osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych oraz grup defaworyzowanych, niezależnie od ich środowiska społeczno-gospodarczego
- Propagowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej.
- Wspieranie tworzenia innowacyjnych i opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych (TIK) treści, usług, metodologii uczenia i praktyk na potrzeby
- Wzmacnianie roli uczenia się przez całe życie w budowaniu poczucia obywatelstwa europejskiego opartego, na zrozumieniu i poszanowaniu praw człowieka oraz zasad demokracji, a także zachęcaniu do tolerancji i szacunku dla innych narodów i kultur
- Wspieranie współpracy w zapewnianiu jakości we wszystkich dziedzinach edukacji i szkoleń w Europie.
- Zachęcanie do jak najlepszego wykorzystywania wyników, innowacyjnych produktów i procesów oraz do wymiany dobrych praktyk w dziedzinach objętych programem "Uczenie się przez całe życie" w celu poprawy jakości edukacji i szkoleń

Program LLP powinien również wspierać realizację **polityk horyzontalnych** Wspólnoty, w szczególności poprzez:

- uświadamianie znaczenia różnorodności kulturowej i językowej w Europie, a także potrzeby zwalczaniu rasizmu, uprzedzeń i ksenofobii;
- działanie na rzecz uczących się osób o specjalnych potrzebach, w szczególności poprzez wspieranie włączania ich do głównego nurtu edukacji i szkoleń;
- działanie na rzecz równości mężczyzn i kobiet oraz przyczynianie się do zwalczania wszelkich form dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię, przekonania, niepełnosprawność, orientację seksualną bądź wiek.